

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

12.03.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНТ](#)

✓ Около 1/4 от служителите в България може да работят от вкъщи заради коронавируса

Около една четвърт от служителите в България може да работят от вкъщи, за да се предотврати както разпространението на грипната вълна, така и да се спре евентуалното разпространение на коронавируса. Това показват изчисленията на работодателите. Коефициенти на икономиката ще загубят кои ще спечелят - вижте в репортажа на Цветелина Катанска.

Туризмът и транспортът са двата сектора, които ще бъдат най-засегнати от глобалното разпространение на коронавируса. Освен тези икономически сфери обаче, спад ще има и при производителите.

Томчо Томов, заместник-председател на БСК: Глобалният проблем, това е нарушаването на веригата от доставките, особено на тези, които са зависими от доставки и компоненти на суровини от най-засегнатите страни - Китай и Южна Корея. *Васил Велев, председател на АИКБ:* По-сериозен е проблемът с разпространението на вируса в Европейския съюз, където са и нашите основни партньори - Италия, виждаме разпространение на вируса и в Германия и Франция.

Общият спад на икономиката в отделни сектори може да достигне до между 20 и 30%, прогнозира работодателите. Една от основните мерки е при възможност да се работи от вкъщи, вече има работодатели, които разпускат служителите си особено в сектора на информационните технологии, счетоводството и одита.

И докато в сектора на услугите могат да се възползват от правото си хората да работят от вкъщи, не във всички професии това е възможно, една от тези области, където това е напълно невъзможно е телевизията. За да гледат хората новини, всички тези хора трябва да бъдат на работните си места.

Друга идея, която отново според работодателите има шанс и трябва да бъде доразвита е електронното правителство.

Томчо Томов, заместник-председател на БСК: Посещението на държавната и местната администрация също дава възможност за пренасяне на коронавируса.

Има и сектори, които ще спечелят от превантивните мерки срещу заразите, а именно козметичния, фармацевтичния бранш, шивашката индустрия.

Васил Велев, председател на АИКБ: Не споделяме позицията, че трябва да се прекрати износа и доставката до редовни клиенти, защото това ще влоши икономическата ситуация, по-скоро недостига трябва да се компенсира чрез извънреден труд, чрез извънредни доставки.

Бизнесът е категоричен също така, че не трябва да се насажда паника сред обществото, а напротив - да се работи в посока за повишаване на хигиенните навици, които са силно занижени особено при нискоквалифицирания персонал.

[Economix.bg](#)

✓ Готови ли сме за пандемия и рецесия?

Преди да избухне пандемията от COVID-19, вероятността от световна рецесия се оценяваше на 15%, а една от темите, обсъждани от макроикономистите, бе дали икономическият подем умира от старост. За броени седмици настроението и прогнозите се смениха. Днес мнозина вярват, че светът е изправен пред рецесия, поради разпространението на коронавируса в съчетание със структурните слабости на икономиките. Паниката на Уолстрийт, където в понеделник търговията бе спряна заради спад над 7%, бе овладяна (засега), но едва ли има съмнение, че добрите дни на борсите са минало.

Това ли е следващата рецесия?

Конференцията на ООН за търговия и развитие твърди, че епидемията от коронавируса може да провокира рецесия в някои държави и забавяне на световния икономически растеж под 2 процента. IHS Markit прогнозира глобалната икономика да нарасне едва с 1.7% тази година (нива под 2.5% се приравняват на рецесия).

В Китай износет през първите два месеца на годината спадна със 17%. Промисленият PMI индекс на Националното статистическо бюро на Китай се срина през февруари до 35,7 пункта от 50,0 пункта, а индексът на Caixin и Markit се понижи до 40,3 пункта (при тези индекси стойности под 50 показват свиване). Има прогнози, че икономиката на страната ще отчете спад за първи път след смъртта на Мао Дзъдун (1976). Берт Хофман, директор на Източноазиатския институт в Националния университет в Сингапур, прогнозира, че „ръстът през първото тримесечие на годината може да бъде отрицателен между -2.0 и -6.5 на сто, цитира го FT. При 1 млрд. души под принудителна карантина за около месец, такава прогноза не е невероятна, колкото и Пекин да се опитва да съдържа негативните новини. Ключови предприятия в Ухан започнаха да възстановяват работа и всички следят как ще се отрази частичното вдигане на ограниченията върху разпространението на епидемията.

Япония отбеляза спад с 6.3% през последното тримесечие на 2019 г. и трудно ще избегне рецесия.

Европа също е сериозно засегната. Германия едва избегна спад в края на миналата година, докато Италия отчете свиване на БВП с 0.3%. И докато страни като Германия все още имат съпротивителни сили, рецесията (два последователни тримесечни спада) в Италия е практически сигурна.

И накрая идва България, чийто [ръст бе преразгледан надолу](#), но все още силното потребление и късното въвеждане на ограниченията намаляват вероятността от спад на БВП през първото тримесечие. Ако има такъв, той ще е минимален. Въпреки че промишлеността още през януари отчете спад с 0.7%, търговията на дребно показа ръст с 3.2 на годишна база. По-дългосрочните прогнози съдържат много неизвестни.

Затварянето на предприятия и ограниченията на производството, събиранията и т.н., както и увеличаване на отсъствията поради болест или карантина са непосредствената причина за свиване на световната икономика. В по-дългосрочен план страхът, че вирусът може да засегне 70% от населението (виж [тук](#)) и да не излезне месеци наред, ще доведе и до свиване на търсенето. След първоначалното запасяване със стоки от първа необходимост, мнозина работещи в засегнатите райони ще започнат да се притесняват за източника си на доходи, ако се наложи да излязат в неплатен отпуск. Особено засегнати са самонаетите в сектори, които не позволяват дистанционна работа (от малки заведения до школи по танци), както и работещите в гиг икономиката, които ще останат без източник на доходи.

За да подкрепят търсенето и да намалят несигурността, правителствата може да предложат допълнителни програми за осигуряване срещу безработица, както и разширяване на социалната защита при отсъствие от работа поради болест. Това поначало е политически чувствителен въпрос, включително защото включва риска от злоупотреби. Властите могат да заимстват логиката на Уолтър Баджът за спиране на паники и да обещаят достатъчни гаранции и подкрепа за работещите, които са в принудителен отпуск. Така например могат да бъдат насърчени засегнатите компании да гарантират временно разсрочване на вноските по заеми на техни служители, преди те да са станали предсрочно изискуеми. Това трябва да бъде направено достатъчно рано, тъй като неизвестността и несигурността са най-големият риск.

Много малки компании ще претърпят загуби и ще фалират, което ще доведе до ръст на лошите кредити. Продължително затваряне на икономиката може да доведе до дефицити или поскъпване на отделни стоки. Но, от друга страна, можем да видим поевтиняване на обезпеченията – поради ръст на лошите кредити, както и натиск върху цените на дълготрайните активи изобщо, тъй като инвестициите обикновено първи изпитват спад при икономически затруднения.

Последиците зависят от това колко бързо ще бъде овладяна пандемията, но и от структурата на икономиката в засегнатите области. При бързо овладяване ще имаме т. нар. V-образна рецесия. При краткосрочен спад капиталовите разходи само се отлагат, а поръчките се забавят. От друга страна, по-трудно е да се компенсират пропуснати продажби в услугите, отколкото в производството. Това се отнася особено за сезонните бизнеси. Особено засегнати ще бъдат страни, които разчитат на туризма, транспорта, образованието, културата и спорта. Производствени дейности, които изискват значителен брой работници, могат да претърпят краткотраен спад поради необходимостта от превенция.

Какво могат да направят страните, за да ограничат разпространението на епидемията, икономическите последици от нея и излишната паника?

В САЩ, където мерките по диагностициране закъсняха, обичайните действащи лица от Фед реагираха прибързано с понижение на лихвените проценти. Това създаде натиск за останалите централни банки и не е учудващо, че Банката на Англия последва този ход. [Фед](#) избърза и ангажира останалите финансови власти във валутна война, вместо да даде тон за координация. Решението е спорно, предвид факта, че свиването на икономическия растеж и бизнес операциите, за разлика от 2008 г. г, няма да е поради недостиг на ликвидност. На този етап епидемията е шок, свързан с предлагането и само при продължителна несигурност за доходите може да засегне по-сериозно търсенето.

Ето защо в сегашната ситуация фискалните мерки, включително компенсация за засегнатите от отмяната на мероприятия, карантина и ограничена мобилност са по-важни от мерките на паричната политика. Най-големият натиск ще бъде върху здравната система – поради риска за здравето на медицинските специалисти, недостиг на капацитет в отделни звена и отлагане на търсенето на други здравни услуги. Правителствата трябва да се намесят, за да пренасочат средства и ресурси. В същото време именно от действията на лечебните заведения зависи бързото откриване и овладяване на епидемията.

Затова втората (или по-скоро първата по значение) област на въздействие е финансовото и кадрово осигуряване на здравеопазването и системата за социални грижи. Бари Айхенгрийн пише за PS, че стабилизирането на икономиката зависи най-вече от действията на органите на общественото здравеопазване, на които трябва да се предоставят ресурси и свобода за изпълнение на работата им, включително свобода да си сътрудничат с чуждестранните си колеги. Той се застъпва за независимост на здравните власти от правителствата, така както е дадена независимост на централните банки. На трето място, извънредната ситуация налага да се преразгледат всички регулации, които възпрепятстват дистанционната работа, дистанционните проверки и т.н. Повечето предприятия обаче не могат да си позволят дистанционна работа – според шефа на АИКБ Васил Велев само 1/4 могат да изпратят служителите си в къщи. Добре ще е да се свика Тристранният съвет, за да се обсъдят възможности за разпускане на предприятията в засегнатите райони при възможност да отработване на пропуснатите дни в събота или през лятото. Това следва да е доброволно, като държавата може да компенсира плащанията за извънреден труд и работа в почивни дни на тези бизнеси, които сами ограничават движението на служителите си (съответно натоварването на обществения транспорт и публичните места). Удължаване на учебната година също е опция. Може да се разсрочат крайни срокове за подаване на декларация и плащания, както направи Италия, в това число във връзка с неизбежното струпване на хора в НАП в края на месеца.

Всичко това може да натовари бюджетите, но разпространение на епидемията е по-голям риск за здравната и осигурителната система.

Важно е мерките да са внимателно насочени, за да се пестят бюджетни средства. Така например данъчна ваканция за всички работещи от типа, който се обсъжда в САЩ, изглежда е ход, мотивиран повече от предстоящите избори и паниката на Уолстрийт, отколкото от коронавируса.

Навременната оценка на фискалните рискове и необходимите средства при различни сценарии е изключително важна. Българското правителство, например, няма нито оценки на риска, нито финансови разчети (обърнете внимание, че дори не знаем сумата на спешната доставка предпазни средства от Турция). То би трябвало да има повече информация от нас за най-лошия възможен сценарий и да разполага с подготвен с план за действие, включително като замрази некритични бюджетни разходи и проекти, за да не излага на риск хазната.

Нова ТВ

✓ ЕФЕКТИТЕ ОТ COVID-19: Бизнесът у нас прогнозира загуби за милиони

Загуби за милиони и заплахата от фалити заради коронавируса у нас, прогнозира бизнесът. Стотици отменени туристически резервации, намалени доставки на стоки и суровини и затворени културни институции са първите ефекти от епидемията върху българската икономика.

Транспортът е един от първите сектори, които усетиха удара на заразата. Спадът в производството и доставките на суровини и стоки, както и пълната непредвидимост по пътищата за превозвачите, вече трупат сериозни загуби за бранша. Намаляват и търговските сделки със засегнатите държави, а най-големи щети се очакват в секторите на туризма, информационните технологии и електрониката, както и свързаните с автомобилната индустрия производства.

В последните дни телефоните в туристическите агенции звънят по-скоро за отмяна на пътувания, отколкото за резервации. В един офис на туроператор всеки ден поне 80 екскурзии са анулирани.

Най-видимият удар в момента е върху пролетната програма за екскурзии от и до страната. Неосъществени потенциални резервации има основно покрай фестивалите на розата в Казанлък и Карлово през май, сочат данните от туроператорски компании.

Хотелите по морето също вече усещат негативите от коронавируса. Ранните записвания за летния сезон, които традиционно продължават до края на март, в момента на практика са замразени. Най-сериозно това се усеща при германските туристи. Това поставя под въпрос летния туристически сезон, в който традиционно се трупат около 70% от приходите в сектора.

„Над 30 % са отменени резервациите в хотелите в Booking и ако не спре тази психоза ще имаме нулев или отрицателен летен сезон, което за икономиката е пагубно“, каза Ричард Алибегов от Асоциация на ресторантьорите.

„Основните пазари, на които разчита България, са скандинавския, германския, съседните страни – Румъния, Гърция, Сърбия. Във всичките страни има случаи на коронавирус и навсякъде има въздържане от пътуване, така че това ще се отрази несъмнено и на българския туризъм. Ако тази епидемия се развие в пандемия, може да се очаква наистина катастрофален туристически сезон“, обясни изпълнителният директор на АИКБ Добрин Иванов.

Спад при пътуванията отчитат и самолетните компании. Много от тях се наложи да коригират летателните си програми – особено към най-засегнатите от вируса дестинации. По-обобщени данни за ефектите върху цялата авиоиндустрия засега трудно могат да се дадат, тъй като тя реагира в движение на турбуленциите от коронавируса.

Психозата от разпространението на коронавируса води до отказ от пътувания и до дестинации, в които дори не е регистриран коронавирус. Това може да доведе не само за загуби, но и до съкращаване на служители и дори фалити, предупреждават от бранша.

„Туризмът генерира около 13% от БВП на България, заедно със съпътстващите отрасли – хранително-вкусова промишленост, транспорт, спедиция и т.н. Ако се изтрият тези 13% от БВП, това ще е пагубно за българската икономика. Там са заети голяма част от българските работници и служители – т.е. може да се очаква повишаване на безработицата, намаляване на ръста на доходите и т.н.“, каза Добрин Иванов.

На ръба вече са и ресторантьорите. Още в първите дни на потвърдени случаи на коронавирус у нас те отчитат сериозен спад на клиентите в заведенията. Масово се отменят планираните семейни празници и се изтегля платено капаро. От бранша не изключват и масови фалити и искат финансова помощ от държавата.

Загуби вече трупат кина, театри, галерии и други културни институции, които са затворени за публика от дни. Посещенията във фитнесите и спортните зали също леко намаляват. А запитванията за замразяване на абонамента при вече закупени месечни карти растат.

Във фитнес залите се взимат допълнителни хигиенни мерки. Затова от бранша призовават да не се стига до паника и затваряне на спортните зали.

Десетките затворени предприятия в най-рисковите райони вече принудиха и български превозвачи да спрат камионите си или да намалят броя на курсовете си. През България към пристанищата в Гърция и оттам към Южна Италия пътуват тирове от седем държави.

Трафикът е „стресиран“ и от пълната непредвидимост по пътищата за превозвачите, които не знаят в кой момент и къде може да се натъкнат на блокада. Засега обаче конкретни забрани за движение за тировете няма.

Около 60% от износа на България е към страни от ЕС. Затова всяко блокирано производство в страна партньор се оказва удар и върху нашата икономика, пресмятат от Асоциацията на индустриалния капитал.

„Това е доста кризисна ситуация и ако се развие в Европа и с Германия, и с Франция, с Румъния, Гърция и Турция, които са другите наши партньори, несъмнено ще има отражение върху българската икономика и върху пазара на труда след това“, заяви Добрин Иванов.

Засега дефицит на стоки у нас няма. Търговците на техника твърдят, че все още успяват да зареждат, тъй като заявките са направени още преди половин година, когато фабриките в Китай са работили с пълна мощ, а и в Европа има много буферни складове. Ако кризата обаче продължи, до два месеца доставките могат сериозно да намалют.

„Фабриката на света – Китай, повече от месец не работи. Китай е основен доставчик на материали и суровини на български предприятия и когато липсва основна суровина, това възпрепятства производството на продукти, които все пак трябва да стигнат до пазара и крайния потребител“, каза още изпълнителният директор на АИКБ.

Не е изключено търговците да трупат загуби и заради по-малкото покупки, които потребителите правят по време на криза, предупреждава бизнесът. Дефицит на хранителни стоки, включително и на такива от първа необходимост, не се очаква, предупреждават търговците. В логистичните центрове на всички големи вериги има достатъчно стоки, които ще бъдат ритмично зареждани. Така че не е нужно да се презапасяваме с храни и лекарства.

За повече информация вижте [видеото](#).

[Dnes.bg](#)

✓ Бизнес жертвите на COVID-19: Туризъм, транспорт, ресторантьори

Вече се отменят резервации, доставките намаляват

Коронавирусът нанася сериозни щети върху бизнеса не само по света, но и у нас. Първите жертви бяха туризмът и транспортът. Отменени резервации, намалени доставки, затворени културни институции - какви са ефектите?

Транспортът е един от първите сектори, които усети удара на коронавируса у нас. Спадът в производството и доставките на суровини и стоки, както и пълната непредвидимост по пътищата за превозвачите, вече трупат сериозни загуби за бранша. Не се знае дали тирове на някои компании ще могат да заминат на редовните си курсове през следващите дни, съобщават от NOVA.

Намаляват и търговските сделки със засегнатите държави, а най-големи щети се очакват в секторите на туризма, информационните технологии и електрониката, както и свързаните с автомобилната индустрия производства.

В последните дни телефоните в туристическите агенции звънят по-скоро за отмяна на пътувания, отколкото за резервации.

"В началото започнаха с трицифрени числа – това е всеки ден. Тоест към момента имаме поне 500-600 души, които са се отказали и тази тенденция засега продължава. Ежедневно имаме отказ на резервации, без оглед вече от дестинации и от период на пътувания. Хората предпочитат да изчакат“, разказва Александър Балтов, управител на туристическа агенция.

"Едни от най-масовите кампании, свързани с годишния цикъл – около Великден и Гергьовден, на практика вече са провалени, тъй като в туризма нещата не става от днес за утре. Някои от записалите се туристи си прехвърлят датите за есента. Но така или иначе може да се каже, че първото полугодие е абсолютно загубено и това ще донесе тежки последици за целия бранш“, смята Балтов.

Хотелите по морето също вече усещат негативите от коронавируса. Ранните записвания за летния сезон, които традиционно продължават до края на март, в момента на практика са замразени. Най-сериозно това се усеща при германските туристи. Това поставя под въпрос летния туристически сезон, в който традиционно се трупат около 70 % от приходите в сектора.

"Над 30 % са отменени резервациите в хотелите в Booking и ако не спре тази психоза ще имаме нулев или отрицателен летен сезон, което за икономиката е пагубно“, каза Ричард Алибегов от Асоциация на ресторантьорите.

"Основните пазари, на които разчита България, са скандинавския, германския, съседните страни – Румъния, Гърция, Сърбия. Във всичките страни има случаи на коронавирус и навсякъде има въздържане от пътуване, така че това ще се отрази несъмнено и на българския туризъм. Ако тази епидемия се развие в пандемия, може да се очаква наистина катастрофален туристически сезон“, обясни изпълнителният директор на АИКБ Добрин Иванов.

Спад при пътуванията отчитат и самолетните компании. Много от тях се наложи да коригират летателните си програми – особено към най-засегнатите от вируса дестинации.

Психозата от разпространението на коронавируса води до отказ от пътувания и до дестинации, в които дори не е регистриран коронавирус. Това може да доведе не само за загуби, но и до съкращаване на служители и дори фалити, предупреждават от бранша.

"Имаме най-екзотични примери – миналия месец се отказаха едни клиенти от пътуване до Куба – просто няма особена логика освен една паника, която е сред нашите клиенти. Това носи голям риск за нашия бранш. Ще има фирми, които в един момент няма да могат да издържат“, смята Балтов.

"Българския туризъм генерира около 13 % от БВП на България заедно със съпътстващите отрасли – хранително-вкусова промишленост, транспорт, спедиция и т.н. Ако се изтрият тези 13 % от БВП – това също ще е пагубно за българската икономика. Там са заети голяма част от българските работници и служители – т.е. може да се очаква повишаване на безработицата, намаляване на ръста на доходите и т.н.", каза още Добрин Иванов.

На ръба вече са и ресторантьорите. Още в първите дни на потвърдени случаи на коронавирус у нас те отчитат сериозен спад на клиентите в заведенията. Масово се отменят планираните семейни празници и се изтегля платено капаро. От бранша не изключват и масови фалити. И искат финансова помощ от държавата.

Загуби вече трупат кина, театри, галерии и други културни институции, които са затворени за публика от дни. Посещенията във фитнесите и спортните зали също леко намаляват. А запитванията за замразяване на абонамента при вече закупени месечни карти – растат.

Във фитнес залите се взимат допълнителни хигиенни мерки. Затова от бранша призовават да не се стига до паника и затваряне на спортните зали.

Около 60% от износа на България е към страни от ЕС. Затова всяко блокирано производство в страна-партньор се оказва удар и върху нашата икономика, пресмятат от Асоциацията на индустриалния капитал.

"Това е доста кризисна ситуация и ако се развие в Европа и с Германия, и с Франция, с Румъния, Гърция и Турция, които са другите наши партньори, несъмнено ще има отражение върху българската икономика, върху българския пазар на труда след това", заяви Добрин Иванов.

Засега дефицит на стоки у нас няма. Търговците на техника твърдят, че все още успяват да зареждат стока тъй като заявките са направени още преди половин година, когато фабриките в Китай са работили с пълна мощ, а и в Европа има много буферни складове. Ако кризата обаче продължи – до два месеца доставките могат сериозно да намалеят.

"Фабриката на света – Китай, повече от месец не работи. Китай е основен доставчик на материали и суровини на български предприятия и когато липсва основна суровина, това възпрепятства производството на продукти, които все пак трябва да стигнат до пазара и крайния потребител", каза още изпълнителният директор на АИКБ.

Не е изключено търговците да трупат загуби и заради по-малкото покупки, които потребителите правят по време на криза, предупреждава бизнесът. Дефицит на хранителни стоки, включително и на такива от първа необходимост, не се очаква, предупреждават търговците. В логистичните центрове на всички големи вериги има достатъчно стоки, които ще бъдат ритмично зареждани. Така че нужда от презапасаване с храни и лекарства не са нужни.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ Комисията по отбрана ще обсъди повишаването на възрастта за служба в армията

Комисията по отбрана в Народното събрание ще обсъди на второ четене промените, които вдигат възрастта за служба в армията на 40 години.

Решението мина на първо четене през пленарната зала въпреки критиката на БСП и ДПС, че предлаганите мерки няма да повлияят особено на проблема с недостига на военни.

Останалите мерки вдигат възрастта за служба в армията с три години. Три години повече ще имат право да работят и пенсионираните военни.

От министерството казаха, че мерките ще гарантират до 2025 г. и недостигът в армията да бъде намален с около 50 процента. А основният недостиг в армията са войниците и няма проблем със сержантския състав.

Между двете четения от БСП предложиха да отпадне възможността цивилен да оглавява служба „Военна информация“. А от ВМРО направиха предложение военните, които ще работят с новите изтребители, кораби и техника на пехотата задължително да останат в армията 7 години след обучението им. Ако откажат, да бъдат съдени и да връщат инвестираните пари.

✓ Здравната комисия в НС одобри Петко Салчев за шеф на НЗОК

Парламентарната комисия по здравеопазване одобри кандидатурата на професор Петко Салчев за управител на Националната здравноосигурителна каса. Той е единствен кандидат и е предложен от ГЕРБ.

Кандидатурата му ще бъде гласувана в петък в пленарна зала. Професор Салчев заяви, че ще търси начин за намаляване на доплащанията в здравеопазването от страна на гражданите и не предвижда структурни реформи в касата.

По отношение на коронавируса той заяви:

„Тази криза ще отmine. След това всъщност всичките институции трябва да се стремят да работят съвместно... Преди да дойда тук, говорих и с министъра на здравеопазването, и със зам.-министрите кога най-скоро може да се събере Надзорния съвет, за да може да вземе решение в тази област за начина на разплащане с лечебните заведения, какви мерки да бъдат предложени и казаха, след като предоставиш данните, тогава ще говорим. Така че трябва да стъпим на реалната ситуация“.

✓ Деница Сачева: 1 лев за час нощен труд от 1 януари 2021 година

Възнаграждението за час нощен труд да се повиши и да не бъде по-малко от един лев от 1 януари догодина - това ще се обсъжда в Националния съвет за тристранно сътрудничество, обяви министърът на труда Деница Сачева на заседание на ресорната парламентарна комисия:

„Предложението на правителството е следното - 0,15% от минималната работна заплата, но не по-малко от 1 лев и влизане в сила на подобен текст от 1 януари 2021 година.

Има и други виждания. Дискусиите в това отношение все още продължават и няма окончателно решение. Има съгласие в всички партньори, включително работодателите, за това, че трябва да се повиши възнаграждението и трябва да бъде не по-малко от 1 лев.“

В момента нощният труд е 25 стотинки на час и среща недоволството на синдикатите. Министър Сачева ще предложи основната заплата и на медицинските специалисти, заети в социалните услуги, да се повиши на 900 лева, както се предвижда за работещите в детското и училищно здравеопазване.

✓ **Александър Ангелов: Не мисля, че в момента има абсолютно дистанционно обучение**

Интервюто на Силвия Великова с Александър Ангелов за "Преди всички"

"Абсолютно дистанционно обучение - само случващо се дистанционно, не мисля че има в момента", каза пред БНР Александър Ангелов от Центъра за творческо обучение в коментар по темата в колко паралелки и училища реалното дистанционно обучение вече е факт и допълни:

"Няма и такъв опит в България - за такова, при което изобщо не се стига до "лице в лице". И когато сега се налага на училищата в страната да направят такава организация се оказва, че обикновено рязко не им достига опит и други неща – технологии, достъп до платформи и т.н.", каза той в интервю за предаването "Преди всички" по "Хоризонт":

"Но има десетина училища в страната, които в момента имат работещи проекти - цели паралелки, цели класове ученици учат изцяло с електронни средства, ходят на училище и се връщат въщи със своите лаптопи и цялото учебно съдържание, което покриват, и проектите, по които си работят. Това са най-вече общински училища и държавни училища, които са структурирани онлайн. Те имат живата връзка с учителя си, когато са в клас, общуват помежду си, работят по групи, но материалите, които си разменят, не са хартиени материали или конкретна страница с упражнения от учебника, а са в техни Google класни стаи, поставени онлайн", коментира още Ангелов.

Той посочи още, че такива училища има в София, в Бургас и в Пловдив в момента.

✓ **Интегрираният национален план за енергетика и климат**

Репортаж на Юлияна Корнажева в предаването "12+3"

Интегрираният национален план за енергетика и климат трябваше да реши редица проблеми на енергетиката ни и да я приспособи към европейските политики в сектора. Първоначално силно критикуван, близо година по-късно експертите отново имат забележки към него. Част от критиките днес изложиха експертите на Българския енергиен и минен форум.

Планът на правителството обръща вниманието върху необходимостта българската енергетика да отговаря на изискванията и на политиките на ЕС, чийто член сме ние", каза енергийният експерт Антон Иванов. По думите му по-лошо от това да нямаш план е да имаш лош план:

"По отношение на възлицата нашият план не е добър", посочи той.

Според Христо Казанджиев цената на природния газ ще се определя от индикатори, които ще влияят върху текущата цена. Ще влияе и ниската цена на петрола".

Той припомни, че намалената цена с 40% на природния газ, който купуваме от Русия, е конкретно за един месец, а за годишен аспект намалението ще е около 20% плюс - минус 5%.

✓ **Струпване на български камиони на границата между Хърватия и Сърбия**

Затруднено е преминаването на тежкотоварни превозни средства през словенско-хърватската граница, както и през хърватско-сръбската граница заради въведени ограничения във връзка с коронавируса, съобщиха от МВНР.

По информация на посолствата ни в Загреб и Белград хърватското правителство е взело решение да не се допускат на територията на страната чуждестранни превозни средства, които да престоят повече от 24 часа, а на 10 март във връзка с въвеждането на мерки за възпрепятстване на разпространението на болестта Covid-19 в Сърбия е въведена временна забрана до края на март 2020 г. за влизане на територията на страната на чужди граждани, пристигащи от Италия, Китай, Южна Корея, Иран и Швейцария. Забраната се отнася за всички пътуващи, включително и транзитно преминаващите през Сърбия чужди граждани.

На границата между Хърватия и Сърбия се намират около 50 български камиона, които на този етап не са допускани да влязат на нейна територия. След разговори на посланика ни в Белград Радко Влайков МВНР на Сърбия потвърди, че българските ТИР-ове ще бъдат пропуснати на сръбска територия като ще бъдат групирани и ще им бъде осигурен полицейски ескорт за безпроблемно транзитно преминаване през Сърбия до българската граница.

Консултът ни от Белград е на хърватско-сръбската граница, за да бъде на място във връзка с шофьорите.

Струпване на български камиони има и на словенско-хърватската граница. На ГКПП Обрежие-Брегана се намират около 50 български ТИР-а, които не са допускани на територията на Хърватия, тъй като в пътните им листове е записано, че трябва да се завърнат в България през Сърбия. Посолствата ни в Любляна и Загреб са ангажирани да осигурят храна и вода на чакащите български шофьори, докато се търси решение на проблема.

✓ **Путин може да остане президент до 2036 г.**

Руският президент Владимир Путин ще може да се кандидатира за държавен глава и след 2024 г., когато изтича настоящият му втори поред и общо четвърти мандат. Това предвиждат одобрените вчера и от двете камари на парламента конституционни промени.

Близо четиристотинте конституционни промени бяха окончателно одобрени на трето четене на заседание на Държавната Дума тази сутрин. За промените гласуваха 383-ма депутати от управляващата партия „Единна Русия“, от Либерално-демократическата партия на Владимир Жириновски и от „Справедлива Русия“ на Сергей Миронов.

Присъстващите в пленарната зала 43-ма депутати от Комунистическата партия на Геннадий Зюганов се въздържаха. В ранния следобед промените получиха подкрепата и на сенаторите в Съвета на федерацията.

В досегашната версия на основния закон беше написано, че едно и също лице може да заема президентския пост не повече от два поредни мандата. Самият Владимир Путин предложи да отпадне думата „поредни“, така че бъдещите президенти да могат да се кандидатира не повече от два пъти.

По време на вчерашното второ четене на законопроекта в Думата първата жена космонавт и настоящ депутат от „Единна Русия“ Валентина Терешкова предложи на свой ред зануляване на президентските мандати след влизането в сила на конституционните промени. Това дава правото на действащия президент да се кандидатира за още два шестгодишни мандата.

[Намиращият се в пленарната зала Путин не възрази](#), но уточни, че поправката трябва да бъде одобрена от Конституционния съд.

Ако това стане, теоретично Владимир Путин може да остане на президентския пост до далечната 2036 г., когато ще бъде на 84 години.

✓ УС на ЕЦБ ще заседава за коронавируса

Управителният съвет на Европейската централна банка ще заседава за първи път, след като коронавирусът се разпространи сериозно в Европа и вече има поражения върху икономиките на страните от еврозоната. След като Федералният резерв и Английската централна банка намалиха водещите си лихви, някои анализатори очакват Франкфурт да последва примера им.

Тъй като Европейската централна банка има рекордно ниски лихви, голяма част от финансистите оспорва възможността за последващо намаление, тъй като то би имало сериозни негативни ефекти върху банковия сектор. В същото време това е едно от малкото оръжия в арсенала на Франкфурт, за да стимулират икономиката, която търпи сериозни последици заради разпространението на COVID-19.

Други икономисти залагат на последващо намаление на лихвите, въпреки последиците за банковия сектор, като се позовават и на изказването на гуверньора Кристин Лагард пред европейските лидери, че без съвместни и бързи мерки Европа ще бъде изправена пред криза, която наподобява финансовата от 2008 година.

Повечето експерти са убедени, че независимо от действията си по отношение на лихвените равнища, ЕЦБ ще разшири обхвата на програмата за изкупуване на активи - и като обем, и като вид дългови книжа, които ще влязат в баланса на банката. Целта е да се осигурят „свърхевтини пари, за да се отговори на кризата с коронавируса“.

✓ САЩ забраняват пътуванията от Европа за 30 дни

Ограниченията обаче няма да важат за Великобритания

Съединените щати спират влизането на своя територия на пристигащи от европейски страни чуждестранни граждани заради епидемията от коронавируса. Крайната мярка **влиза в сила от петък**. Тя е за срок от 30 дни и **не важи за Великобритания**. Това обяви в специално обръщение американският президент Доналд Тръмп.

В изявлението си той посочи, че администрацията му е поела подобни мерки и спрямо Китай по-рано, като сега обвини Европа, че не е направила достатъчно за борба с вируса.

От Овалния кабинет Тръмп каза, че забраната ще бъде преразгледана, като има възможност тя да падне по-рано:

"Предприемайки ранни и строги действия, ние виждаме драматично по-малко случаи на болестта в Съединените щати, отколкото в Европа. Европейският съюз не успя да вземе същите предпазителни мерки и да ограничи пътуванията от Китай и другите горещи точки на разпространение на заболяването и в резултат в нашата страна има голям брой нови огнища, предизвикани от пътуващи от Европа. За да попречим на навлизането на нови случаи на територията ни, забраняваме всякакви пътувания от Европа за следващите 30 дни. Правилата влизат в сила в петък в полунощ".

Американският държавен глава увери нацията, че "цялата мощ" на правителството и частния сектор ще бъде използвана да предпази американците.

Пакет от финансови облекчения и заеми за малкия бизнес

Тръмп обяви още, че ще предприеме незабавни действия за въвеждане на финансови облекчения за работещи, които са заразени, намират се под карантина или се грижат за болни.

Американският държавен глава каза, че е дал нареждане на Министерството на финансите за данъчни преференции за определени фирми или хора, засегнати от болестта и призова законодателите също да вземат под внимание казуса Covid-19.

По последни данни заразените с новия коронавирус в САЩ са почти 1000. В понеделник те бяха около 400.

Поне 37 души са загинали в следствие на вируса, като най-голямата концентрация на починалите е в северозападния щат Вашингтон.

Федерални и местни власти в Съединените щати правят всичко възможно да уверят обществото, че заплахата от Covid-19 трябва да се вземе насериозно. Тази седмица пресконференции прекъснаха редовните програми на телевизиите с посланието, че Америка не е имунизирана и пикът в броя на заразените и смъртните случаи предстои.

"Като нация не можем да правим нещата, които правихме преди няколко месеца и няма значение дали сте в щат, в който няма случаи или има само един", каза доктор Антъни Фаучи, един от членовете на специалната група, създадена от президента Доналд Тръмп за справяне с коронавируса.

Страховете от очаквания пик на епидемията доведоха до нов спад на Уол Стрийт. Индексът Дау Джоунс се срина с почти 1,500 пункта, докато инвеститорите очакват по-агресивни действия от правителството.

Погледите са насочени и към законодателите. Властите призовават тези със симптоми да стоят вкъщи, но тъй като не всеки служител би бил компенсиран, ако е в болничен, за някои въпросът е дали да остана вкъщи и да се излекувам, или да отида на работа, за да мога да си платя сметките".

В САЩ няма национално законово изискване за платени болнични за част от работещите и това решение се взема от работодателя. Засегнатите са нископлатени служители, в това число сервитьори и готвачи, чиято работа е да са в контакт с обществото.

Години наред демократите се опитваха да прокарат закон за всеобщо изискване за платени болнични. Републиканците определяха подобни промени като неизгодни и ограничаващи, но със заплахата от Covid-19 позицията им се смекчава.

Президентът Тръмп заяви, че се работи над вариант за облекчение на тези служители. Според източници от администрацията и от Сената, цитирани от Ен Би Си, се обмисля въвеждане на данъчни облекчения и промяна при даването на болнични.

Лидерът на демократите в Сената Чък Шумър заяви:

"Ние смятаме, че помощта трябва да цели да помогне на хората, а не на корпорациите. Ние смятаме, че помощта трябва да е за тези, които са били засегнати от коронавируса - пряко или косвено. Не смятаме, че трябва да се хвърлят пари от самолет с надеждата, че ще достигнат най-засегнатите".

И докато законодателите търсят обща почва, американците усещат рязка промяна в ежедневните си навици. Организаторите на популярното баскетболно първенство Марч Маднес преминаха към безпрецедентна стъпка, като обявиха, че на срещите няма да бъдат допускани фенове в залите. Малко след появата на тази "шокираща" новина стана ясно, че и NBA отменя първенството до второ нареждане.

Университети затварят врати и занятията преминават в онлайн формат, удължава се предстоящата пролетта ваканция. Отменят се концерти и фестивали.

Супермаркетите въведоха ограничения при покупка на сапуни и други дезинфекциращи продукти. На места не може да се купят повече от 10 защитни маски. В по-засегнатите части може да се видят хора, които ходят с предпазни ръкавици и такива, които избягват да се здрависват.

Случващото се оказва влияние и на работата на основни глобални институции, базирани в САЩ - ООН в Ню Йорк и Световната банка във Вашингтон.

ООН затвори врати за посетители, а Световната банка ще проведе годишната си среща през пролетта във "виртуален формат". Банката също ограничи достъпа на всеки, който е бил в Китай, в Иран или в Италия през изминалите две седмици или проявява симптоми.

В очакване влошаване на ситуацията управляващите създадоха специална страница Coronavirus.gov с подробни инструкции за населението.

Основното послание остава - да се спазват указанията на властите

"За всички американци е от изключително значение да вземат допълнителни предпазни мерки и да упражняват добра хигиена. Всеки един от нас играе роля в победата над този вирус. Мийте си ръцете, почиствайте често използвани повърхности, закривайте лицето и устата си, като кихате и кашляте, и най-вече - ако сте болни или не се чувствате добре, стойте у дома".

[News.bg](https://www.news.bg)

✓ Близко 20% ръст на нощувките в хотелите у нас през януари

През януари тази година у нас са функционирали 1 963 места за настаняване с над 10 легла - хотели, мотели, къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване, като броят на стаите в тях е 57 900, а на леглата - 117 900. Данните са на Националния статистически институт.

Спрямо с януари 2019 г. общият брой на местата за настаняване се увеличава с 4.9%, а броят на леглата в тях - с 3.8%.

Общият брой на нощувките във всички места за настаняване през януари 2020 г. е 1 066 100, или с 19.8% повече в сравнение със същия месец на предходната година. Най-голямо увеличение на нощувките (с 22.5%) се наблюдава в местата за настаняване с 4 и 5 звезди.

През януари 2020 г. в хотелите с 4 и 5 звезди са реализирани 74.3% от общия брой нощувки на чужди граждани и 39.5% - на българи. В местата за настаняване с 3 звезди са осъществени 19.9% от нощувките на чужди граждани и 31.1% - на българи, докато в останалите места за настаняване (с 1 и 2 звезди) те са съответно 5.8 и 29.4%.

Пренощувалите в местата за настаняване през януари 2020 г. се увеличава с 14.9% в сравнение със същия месец на 2019 г. и достига 439 900, като е регистрирано увеличение както при българските граждани - с 18.6%, така и при чуждите - с 9.4%. Българите, нощували в местата за настаняване през януари 2020 г., са 271 700 и са реализирали средно по 2 нощувки. Чуждите граждани са 168 200 и са реализирали средно по 3.1 нощувки, като 75% от тях са нощували в хотели с 4 и 5 звезди. Общата заетост на леглата в местата за настаняване през първия месец на 2020 г. е 30.1%, като се увеличава с 4.2% в сравнение с януари 2019 г. Най-висока е заетостта на леглата в хотелите с 4 и 5 звезди - 44.4%, следват местата за настаняване с 3 звезди - 27.8%, и с 1 и 2 звезди - 15.9%.

Приходите от нощувки през януари 2020 г. достигат 60.8 млн. лв., или с 19% повече в сравнение с януари 2019 година. Регистрирано е увеличение на приходите както от български граждани - с 21.7%, така и от чужди граждани - със 17.0%.

[Дума](#)

✓ Отлагат изложението в Пловдивския панаир

Пролетните изложби от календара на Международен панаир Пловдив, които трябваше да се проведат от 25 до 29 март 2020 г., се отлагат заради епидемиологичната обстановка в България, съобщиха от дружеството. Международен панаир

Пловдив ще пренасочи своите прояви за следващи дати, въпреки че бяха планирани сериозни превантивни мерки за гарантиране на безопасността на участниците, обясняват организаторите.

Всяка година близо 300 фирми и над 30 000 посетители от страната и чужбина се включват в изложбите "Природа, Лов, Риболов" и "Цветна пролет", Европейския форум за социално предприемачество, Италианския фестивал на красотата и прическата, киноложките състезания. Интересът на бизнеса, специалистите и масовата публика тази година е още по-голям, затова до 18 март ще бъдат обявени нови дати за тяхното провеждане.

✓ **Задава се рецесия**

Задава се рецесия заради кризата с коронавируса, прогнозира икономисти. Рецесия в Европа със сигурност ще има, до глобална криза може да не се стигне, заяви бившият финансов министър Петър Чобанов. Коронавирусът е основната причина за очакването за световна рецесия, коментира друг бивш министър - Милен Велчев. Президентът на ЕЦБ Кристин Лагард пък предупреди за голям икономически шок, като въздействието, което новият вирус може да нанесе на икономиката на Европа, ще е подобно на това от финансовата криза през 2008 г.

Една икономическа криза би довела до още по-голямо обедняване на българските граждани, срыв в икономиката, загуба на работни места, предупреди Корнелия Нинова. БСП настоя за икономически и социални мерки, които да смекчат последиците.

Изглежда, че еврозоната ще бъде в рецесия през първото тримесечие на 2020 г., а може би и през второто. Големият въпрос е дали тази рецесия, причинена конюнктурно от смущения в живота заради епидемията, няма да бъде спусък в Европа и Китай за нова финансова криза. Това мнение пък изрази икономистът Лъчезар Богданов пред Economic.bg.

Коронавирусът е основната причина за случващото се в момента с очакването за световна рецесия, той е причина за колебания и притеснения, коментира пред БТВ друг бивш министър на финансите - Милен Велчев. Очевидно е за всички, че водещите икономисти ще са в рецесия поне първото полугодие, въпросът е колко дълго ще продължи, добави той. Прогнозата в краткосрочен план е за спад, не се знае точно с колко процента, но по-важно е кога светът ще се върне към нормалния си ритъм. Според него България е като лодка, вързана към големия европейски кораб, въпросът е дали ще бъдем влачени за въже или ще се качим на кораба.

По думите му президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Кристин Лагард може да се окаже права, че няма инструменти за справяне с такава ситуация, особено в Европа. Междувременно самата Лагард предупреди европейските лидери за предстоящ голям икономически шок, отбелязвайки, че въздействието, което новият коронавирус Covid-19 може да нанесе на икономиката на континента, ще бъде подобно на това от световната финансова криза през 2008 г., предаде БНР.

Лагард е заявила пред европейските лидери, че е необходим бърз отговор на ситуацията. В същото време шефът на ЕЦБ е подчертала, че банката ще разгледа всички инструменти на паричната си политика за осигуряване на "супер евтино финансиране" и ще гарантира, че ликвидността няма да пресъхне.

Капитал

✓ **Промени за разузнаването и ДАНС минават спешно през парламента**

В прокарания законопроект левицата съзря опит бързо и тайно да се направят кадрови промени в службите

Защо промени в такъв важен закон като този за Държавна агенция "Разузнаване" (ДАР) се внасят не от Министерския съвет, а от група депутати, и спешно се прокарява в парламента - без обществено обсъждане и без задълбочени мотиви? И дали с тях се подготвят бързи кадрови промени, които управляващите държат в тайна? Това бяха част от въпросите, които поставиха депутати от БСП в сряда при гласуването на първо четене на проекта за [промени в Закона за Държавна агенция "Разузнаване"](#), внесен от четирима депутати от управляващите - Димитър Лазаров (ГЕРБ), председател на парламентарната комисия за контрол на службите по сигурност, Валентин Касабов (НФСБ), зам.-председател на комисията, и депутатите от ГЕРБ Пламен Нунев и Красимир Ципов.

Важни промени по "бързата писта"

Законопроектът бе внесен на 20 февруари, спешно придвижен през ресорната комисия за контрол над службите на 5 март, при това - на изнесено заседание на комисията, а по-малко от седмица след това внесен в пленарна зала.

Той предвижда широки по обем промени, свързани както с обхвата на дейността на ДАР и правомощията ѝ, така и с изискванията към някои от длъжностите в нея, условията за прекратяване на правоотношенията със служителите, параметрите на дисциплинарната процедура, отстраняване от длъжност при отнет или отказан достъп до класифицирана информация и редица други.

Сред дейностите на ДАР изрично се включва придобиването на информация "за хибридни атаки и асиметрични рискове и заплахи", разширяват се параметрите на обработване на информацията, прибавя се и дейност по "организиране и осъществяване на собствени комуникации за разузнавателни цели" и вътрешноведомствен обмен.

Намаляват се изискванията за стаж в агенцията (от 5 на 3 години) за длъжността на инспектора, назначаван от премиера, за да следи как се провежда държавната политика и да предотвратява и разкрива закононарушения. С преходни разпоредби през Закона за противодействие на тероризма се създава междуведомствено контратерористично звено, в което ще участват представители, определени от ръководителите на МВР, ДАНС, Държавна агенция "Разузнаване", служба "Военна информация" при Министерството на отбраната, Агенция "Митници" при Министерството на финансите и от главния прокурор. Това звено ще е разположено в ДАР, а редът и организацията му на дейност ще се урежда със съвместна инструкция, издадена от ръководителите на всички тези изброени служби, чиито представители участват в него. В закона се предвижда, че Агенцията може да откаже предоставяне на информация за списъчния ѝ състав.

С преходни разпоредби към закона се предлага и допълнение в Закона за ДАНС, с което на органите на ДАНС се дават правомощия "да извършват проверки за установяване на самоличността на лице при задържане, разпит, предупреждаване, призоваване и образуване на административнонаказателно производство". Установяването на самоличност ще се извършва през представяне на лична карта, свидетелски показания или по друг начин. Според вносителя Димитър Лазаров в момента служителите на ДАНС нямали законово правомощие да искат личните карти на хората, които са извикани на разпит. "ДАНС в момента нямат правомощия да проверяват самоличността на лица - чрез представяне на лична карта, чрез свидетели и по някакъв друг начин", заяви Лазаров в пленарната зала. В резултата на този законов пропуск, дори "когато едно лице бъде извикано в ДАНС, нямат законово основание да му изискат личната карта".

Законът бе гласуван на първо четене само след половин час дебат, в който на практика се изказаха само двама депутати от БСП - Иван Иванов и Таско Ерменков. И двамата изразиха опасения, че скритата цел на тези промени е "някой да бъде назначен и уволнен". Иванов изрази съмнения, че това е "прикрита крачка" за закриване на служба "Военна информация" и прехвърлянето ѝ в обхвата на ДАР, което дори да се случи, трябва да бъде подложено на обществено обсъждане, за да се чуят всички заинтересовани. И двамата акцентираха, че подобен законопроект с важни промени в службите трябва да се внесе от МС и да не се прокарява в спешен порядък.

В отговор Димитър Лазаров ги упрекна, че с тези критики "всвят напрежение и интриги в службите", което било "въпрос на отговорност". Лазаров категорично отрече, че проектът цели закриване на военното разузнаване чрез вкарването му в ДАР, и възрази срещу твърденията, че законът се прокарява по "бързата писта".

Крум Зарков: Поредният пример на законодателство с ботуши

"Това е поредният пример на законодателство с ботуши", заяви в коментар за "Капитал" зам.-председателят на парламентарната група на БСП Крум Зарков.

"Отново текст, който очевидно е подготвен от администрацията на самите засегнати служби, се внася от група народни представители, за да не носи правителството отговорност, като стане скандал. Освен това между внасянето и разглеждането в зала е минало много кратко време, така че да не може никой заинтересован да изготви някакво становище. Вие с право ме питате защо в пленарната зала практически нямаше дебат по такъв важен законопроект. Отговорът е, че нарочно е направено така, че да не може да се осъществи нормален дебат по него. А законът е важен - дори само поради материята, която третира. Става въпрос за координация между службите за сигурност, за важни заплахи, за контртероризъм. И затова подобно поведение е напълно безотговорност. Между първо и второ четене ще прегледаме внимателно всяка разпоредба, защото и на пръв поглед прави впечатление, че между различните координационни механизми са се прокраднали и текстове, с които се уволнява и назначава, дават се нови правомощия на определени служители и всичко това заслужава един много дълбок анализ", каза Зарков.

✓ **Икономическите мерки за справяне с коронавируса**

Държавите и централните банки предприемат редица действия с цел намаляване икономическото забавяне от епидемията

Значителното икономическо забавяне заради бързото разпространение на коронавируса и страхът от него вече се отразява на глобалната икономика, като вероятно най-лошото предстои. Притесненията са, че при продължаваща епидемия растежът на глобално ниво може да се свие наполовина. В опит да се справят с това правителствата обмислят и предприемат различни подходи за справяне с икономическия спад - от неочаквани понижения на лихвените проценти и отпускането на големи помощни пакети до пасивни обещания за действие и ползи в режим "на изчакване", пише Reuters.

Американска предпазливост

В **САЩ** Федералният резерв реагира още в началото на месеца, като намали основната лихва с половин процентен пункт до диапазона 1-1.25%. Така той се превърна в първата централна банка, която отговори на епидемията с конкретни действия. Това беше и първото понижение по спешност от страна на Фед от финансовата криза насам, като последващи намаления се очакват през следващите седмици. Същевременно президентът Доналд Тръмп подписа спешен законопроект, който предвижда разходи в размер на 8.3 млрд. долара за справяне с разпространението на вируса, както и за разработването на ваксина срещу болестта. В допълнение икономическият съветник на Белия дом Лари Кудлоу заяви, че администрацията може да предприеме целенасочени стъпки за стимулиране на американската икономика на фона на епидемията. Тръмп също така настоява за намаляване на данъците върху доходите, но това да стане преди президентските избори, за да увеличи шансовете си за преизбиране.

Централната банка на **Канада** последва Фед и също намали основния си лихвен процент с 50 базисни пункта до диапазона 1.25-1.75% заради икономическото въздействие на коронавируса. Това е първото понижение на канадските лихви от 2015 г. насам, като за последно финансовата институция свали лихвите с 50 пункта през 2009 г. по време на финансовата криза. Финансовият министър на страната Бил Морно заяви, че е "готов да предприеме бързи мерки, за да помогне на засегнатите от епидемията компании".

В огнището на заразата

Китай е отделил 110.5 млрд. юана (15.9 млрд. долара) за справяне с епидемията. Пекин засили финансовата подкрепа за засегнатите от вируса региони, а централната банка на страната намали няколко от основните лихви и призова банките да дават евтини кредити и да предлагат облекчения на засегнатите компании.

В **Южна Корея**, която е една от страните с най-много потвърдени случаи, правителството обяви пакет от стимули в размер на 11.7 трлн. вона (9.8 млрд. долара), за да смекчи въздействието от вируса. Министърът на финансите на страната Хонг Нам Ки заяви, че отделените средства, които подлежат на одобрение от парламента, ще бъдат насочени предимно към

здравната система. В допълнение заради ситуацията през тази година ще бъдат пласирани облигации в размер на 10.3 трлн. вона.

Като част от мерките си справяне с икономическите последици от коронавируса **Япония** увеличи специалното финансиране за малки и средни предприятия, засегнати от заразата, до 1.6 трлн. йени (15.6 млрд. долара). Това е увеличение на средствата с близо 500 млрд. йени спрямо предходно обявения размер на помощите. Същевременно в началото на месеца гуверньорът на централната банка на страната Харухико Курода обеща да осигури достатъчна ликвидност на пазарите, като гарантира стабилността им чрез подходящи пазарни операции и покупки на активи. В допълнение Bank of Japan обмисля мерки, които да гарантират, че компаниите, засегнати от епидемията, няма да се блъскат с финансов натиск преди края на текущата фискална година през март.

Резервната банка на **Индия** (RBI) планира да гарантира ликвидност в системата чрез втори кръг от дългосрочни рефинансиращи операции (long-term refinancing operation - LTRO) на фона на опасенията, че разпространението на болестта ще повлияе на икономическия растеж на страната. Според служител на банката RBI може да инжектира до 1 трлн. рупии (13.6 млрд. долара) в кръга, който ще започне в началото на април. Същевременно представител на централната банка заяви, че институцията е готова да действа, за да поддържа доверието на пазара и да запази финансовата стабилност.

Положението в Европа

Европейската централна банка за момента избягва намаляване на лихвените проценти. Политиците проведоха извънредна среща на 3 март, но тя засягаше по-скоро оперативните реакции на епидемията - дали да се провеждат срещи и събития, проблеми с недостига на персонал и т.н., а не политически отговор на заразата. ЕЦБ поиска от банките от еврозоната да преразгледат плановете си за непрекъснатост на бизнеса, както и действията, които могат да предприемат, за да минимизират потенциалните неблагоприятни ефекти от коронавируса.

Същевременно **Европейският съюз** предоставя на правителствата фискална свобода да се справят индивидуално с икономическото въздействие на коронавируса и може да предприеме действия за съгласувани стимули само при драстични икономически предизвикателства. Министрите на финансите на ЕС, които имат пълен контрол върху прилагането на правилата на ЕС, които ограничават държавните заеми, обсъдиха на 4 март потенциални сценарии за отговор на въздействието на епидемията върху растежа. Те се съгласиха, че икономическото въздействие на вируса е извънредно и е събитие извън техния контрол. В такива случаи бюджетните правила на ЕС, наречени Пакт за стабилност и растеж, позволяват на правителствата да спрат да ограничават дефицита и публичния дълг, за да се справят с предизвикателствата. В тази клауза за гъвкавост няма ограничения.

В **Германия** консерваторите на канцлера Ангела Меркел са разединени по въпроса дали страната трябва да предложи пакет с фискални стимули. Бюджетните експерти смятат, че правителството разполага с възможност за допълнителни мерки на стойност най-малко 17 млрд. евро. Някои служители казват, че Берлин дори би могъл да състави стимулиращ пакет на стойност до 50 млрд. евро, без да се отдалечава от правителствената политика, която страни от създаването на нов дълг.

В началото на март новият управител на **Bank of England** Андрю Бейли заяви, че централната банка трябва да изчака, докато има по-голяма яснота относно икономическото въздействие от епидемията във **Великобритания**, преди да вземе решение за намаляване на лихвите. [Същевременно във вторник вечерта Bank of England намали изненадващо лихвите с 50 базисни пункта до 0.25%](#). Той добави, че е необходима бърза помощ за компаниите, чиито операции са прекъснати от разпространението на болестта по целия свят.

Френският министър на финансите Бруно Льо Мер заяви: "Европа трябва да бъде готова да използва фискални стимули за справяне с въздействието на коронавируса." Правителството на страната позволява на компаниите да преустановят плащанията на някои социални такси и данъци и активира схеми за държавна субсидия за краткосрочна работа. Той разпореди на държавната инвестиционна банка Bpifrance да гарантира заеми, необходими за преодоляване на краткосрочните проблеми с паричните потоци.

Същевременно **Италия**, която е най-засегнатата страна в Европа от епидемията, удвои сумата, която планира да похарчи за справяне с епидемията от коронавирус, до 7.5 млрд. евро и повиши целта за дефицит през тази година до 2.5% от БВП от текущата цел за 2.2%.

✓ Първите признаци на следващата дългова криза

Коронавирусът повишава риска от кредитна криза в условията на ниски лихви, тъй като нивата на дълга вече са рекордно високи

Шокът, който коронавирусът предизвика на пазарите по целия свят, съвпада с друг глобален риск в сферата на финансите - рекордно високите нива на дълг. Според анализ на Института по международни финанси (Institute of International Finance) съотношението на глобалния дълг към брутният вътрешен продукт е достигнало най-високата стойност в историята си през третото тримесечие на 2019 г. - 322%. В края на септември дългът в глобален мащаб е в размер на близо 253 трлн. долара. Притесненията са, че високите нива на задлъжнялост наред с икономическите рискове от коронавируса и други нестабилности във финансова система могат да предизвикат нова дългова криза, пише Financial Times.

Рисковите фактори

В краткосрочен план поведението на кредитните пазари ще бъде от решаващо значение. Въпреки спада на доходността на облигациите и разходите по заеми заради паниката на пазарите финансовите условия за по-слабите бизнес кредитополучатели бяха затегнати. Достъпът им до пазарите на облигации стана по-труден. А след като Фед намали основната лихва във вторник с 50 базисни пункта, лихвеният процент, който е в диапазона 1-1.25%, все пак остана по-висок от доходността от 0.8% на двегодишните държавни ценни книжа. "Тази инверсия на кривата на доходност може да засили

свиването, ако американските банки затегнат условията, докато кредитирането е по-малко печелившо", коментира главният икономист на TS Lombard Чарлз Дюма.

Същевременно голяма част от натрупания след финансовата криза дълг е в небанковия корпоративен сектор, където настоящото прекъсване на веригите на доставки и свиващият се растеж на глобално ниво предполагат по-ниски приходи и по-големи затруднения при обслужването на дълга. В действителност коронавирусаът повдига въпроса за потенциална кредитна криза в свят на свръхниски и отрицателни лихвени проценти.

В търсене на решение

През изминалата седмица политиците от напредналите страни изразиха готовността си да предприемат активен фискален отговор на смущенията, причинени от вируса. Подобен политически активизъм обаче носи своя дългосрочен риск от ненужно удължаване на дисфункционалната парична политика, допринесла към финансовата криза, както и от опасно увеличение на глобалния дълг.

Подобни рискове се натрупват във финансовата система от десетилетия. От края на осемдесетте години централни банки, и по-специално Фед, провеждат т.нар. асиметрична парична политика. Тя се изразява в подкрепа за пазарите, когато те потъват, и неуспешното им охлаждане, когато вървят към балон. Количественото облекчаване на централните банки след кризата, което включва закупуването на държавни облигации и други активи, всъщност е продължение на този асиметричен подход.

Получената предпазна мрежа, поставена под банковата система, е безпрецедентна по мащаб и продължителност. Продължаващата разхлабена политика доведе до финансиране на дългови частни разходи, като по този начин удължи вече продължителния цикъл, при който ниските или отрицателни лихвени проценти изглеждат все по-малко ефективни за стимулиране на търсенето.

Бившият началник в Банката за международни разплащания в Базел Уилям Уайт прогнозира, че "експериментът със свръхразхлабената парична политика е морално опасен". Той твърди това, защото смята, че нетрадиционните политики на централните банки могат да "подготвят почвата за следващия цикъл на бурен растеж и последващо свиване, подхранван от непрекъснатото намаляване на кредитните стандарти и все по-голямото натрупване на дългове".

Сравнението на днешните обстоятелства с тези от периода преди финансовата криза може да бъде поучително. Освен голямото увеличение на държавния дълг след кризата сега съществената разлика спрямо тогава е фактът, че фокусът попада върху дълга на частния сектор. Промяната е най-фрапираща в САЩ, където според изчисленията на Фед корпоративният дълг е нараснал от 3.3 трлн. долара преди финансовата криза до 6.5 трлн. долара миналата година.

В края на 2019 г. компанията майка на Google Alphabet, Apple, Facebook и Microsoft държат нетни парични средства в размер на 328 млрд. долара. Това предполага, че голяма част от дълга е концентриран в по-старите сектори на икономиката, където много компании са генерирали много по-малко пари от Big Tech.

Важната роля на централните банки

Бившият главен икономист на ЕЦБ Отмар Исинг смята, че продължително ниските лихвени проценти също имат големи последици, защото водят до неправилно разпределение на капитала. Като цяло огромното натрупване на корпоративен дълг с все по-лошо качество вероятно ще задълбочи следващата рецесия. Свръхразхлабената парична политика на централните банки също насърчава това.

С нарастването на популизма се увеличават призивите за парично финансиране на увеличения фискален дефицит - тоест пряко финансиране на държавния дефицит от централните банки като този вид, който се случва в момента в Япония. Паричното финансиране е предвестник на висока инфлация и макар неговите привърженици да твърдят, че рисковете могат да бъдат ограничени, при условие че количеството на тези финанси се контролира от независими централни банки, независимостта на последните е все по-застрашена след кризата.

Актуален въпрос в светлината на натрупването на дълга е дали регулаторният отговор на голямата финансова криза е достатъчен, за да се изключи друга системна криза, и дали увеличението на капитала на банките ще осигури адекватен буфер срещу загубите, които ще се получат в резултат на погрешното определяне на риска.

Невъзможно е да се предвиди кога ще настъпи финансова криза. И, изглежда, е малко вероятно, че ще настъпи такава независимо от коронавируса. Но потенциално неустойчивото натрупване на дълг в публичния сектор, както и на такъв в нефинансовия корпоративен сектор, подчертава сериозни уязвимости, особено в Китай и други нововъзникващи пазари, но също и в САЩ и Великобритания. А континенталната европейска банкова система е видимо по-слаба от тази на САЩ.

Мениджър

✓ Средствата, управлявани от застрахователните дружества, възлизат на 8,476 млрд. лева

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност, които осъществяват дейност в България, възлизат на 8.476 млрд. лв. към края на декември 2019 година, съобщи БНБ. Техният размер се увеличава с 831.6 млн. лв. (10.9%) в сравнение с края на декември 2018 г. (7.645 млрд. лв.) и със 79 млн. лв. (0.9%) спрямо края на третото тримесечие на 2019 г. (8.397 млрд. лева).

Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 327.2 млн. лв. (15.2%) – от 2.153 млрд. лв. към края на декември 2018 г. до 2.480 млрд. лв. към края на същия месец на 2019 година. Спрямо края на септември 2019 г. (2.428 млрд. лв.) те се увеличават с 51.8 млн. лв. (2.1%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на декември 2019 г. е 29.3% при 28.2% към края на четвъртото тримесечие на 2018 г. и 28.9% в края на септември 2019 година. Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, се увеличават с 504.3 млн. лв. (9.2%) – от 5.492 млрд. лв. към края на декември 2018 г. до 5.997 млрд. лв. към края на същия месец на 2019 г. и с 27.2 млн. лв. (0.5%) спрямо

края на септември 2019 г. (5.969 млрд. лева). Към края на декември 2019 г. относителният дял на активите на застрахователните дружества, извършващи общо застраховане, в общия размер на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, е 70.7% при 71.8% в края на четвъртото тримесечие на 2018 г. и 71.1% към края на септември 2019 година.

В инструментите, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2019 г. преобладават притежаваните ценни книжа, различни от акции, които на годишна база нарастват с 479.7 млн. лв. (12.8%) до 4.231 млрд. лева. Спрямо края на декември 2018 г. акциите и другите форми на собственост се увеличават със 173.9 млн. лв. (16.5%) до 1.226 млрд. лв., вземанията от застрахователни операции нарастват с 81.3 млн. лв. (9.4%) до 945.3 млн. лв., а депозитите намаляват с 24 млн. лв. (3.6%) до 640.7 млн. лева.

В края на четвъртото тримесечие на 2019 г. относителният дял на ценните книжа, различни от акции, е 49.9% при 49.1% към края на същото тримесечие на 2018 г., на акциите и другите форми на собственост – 14.5% при 13.8% към края на декември 2018 г., на вземанията от застрахователни операции – 11.2% при 11.3% към края на четвъртото тримесечие на 2018 г. и на депозитите – 7.6% при 8.7% към края на декември 2018 година.

Във валутната структура на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, преобладават активите в левове, като към края на декември 2019 г. относителният им дял от общия размер на активите е 41.1% при 42.5% към края на четвъртото тримесечие на 2018 година. Активите в евро са 34.6% при 31.3% към края на декември 2018 година. Към края на четвъртото тримесечие на 2019 г. активите в щатски долари са 3.5% при 3.9% към края на декември 2018 г., а в други валути – 20.8% при 22.4% към края на декември 2018 година.

✓ Социалното министерство препоръчва фирмите да въведат дистанционна работа

Гъвкаво работно време и дистанционен труд могат да въведат работодателите като предпазна мярка за служителите си срещу разпространението на вируса COVID-19. Това са част от препоръките за организиране на работния процес, които Министерството на труда и социалната политика изпрати до всички национално представителни работодателски организации.

За да защитят здравето на персонала си, работодателите могат да превърнат всички свободни помещения в нови работни места и да поставят вътрешни прегради между отделните работни станции.

Препоръчва се общите събрания, конференциите, семинарите и обученията да бъдат отложени или да бъдат организирани чрез онлайн платформи. Променливото работно време може да се съчетае с дистанционна работа, като по този начин ще се избегне струпването на работници и няма да се прекъсне ефективният работен процес.

За да се организира надомна работа, шефовете на компании трябва да създадат условия за възлагане и отчитане на положения труд и да осигурят оборудване. Особено внимание те трябва да имат към хората с увреждания. Редовно трябва да се провеждат инструктажи, да се осигурят лични и колективни средства за защита и дезинфекция на помещенията.

Служителите с болничен лист за поставяне под карантина не трябва да се допускат до работните им места.

✓ НАП призова за по-малко посещения в офисите ѝ

Националната агенция за приходите призовава всички свои клиенти да се въздържат от лично посещение в офисите на институцията в цялата страна, освен при неотложност, съобщиха от НАП.

Клиентите, които разполагат с ПИК или електронен подпис, могат да ползват всички предоставяни от НАП електронни услуги на <https://inetdec.nra.bg/>.

Всички данъчни и осигурителни декларации и справки, както и плащания към бюджета могат да бъдат извършени онлайн, без необходимост от посещение в офис на НАП.

Информация за данъчно-осигурителните изисквания можете да получите на информационния телефон на агенцията - 0700 18 700 или по имейл на електронните адреси за контакт в сайта на институцията - <https://nap.bg/page?id=24>

От 12 март 2020 г. временно се прекратяват консултациите с клиенти на място, осъществявани всеки четвъртък от седмицата.

✓ СЗО официално обяви COVID-19 за пандемия

СЗО обяви разпространението на коронавируса за пандемия. Това обяви по време на редовен брифинг генералният директор на СЗО Тедрос Адханом Гебрейес, цитиран от Би Би Си.

Гебрейес обясни, че случаите на заразени с коронавирус извън Китай е нараснал 13 пъти за последните две седмици. Той заяви, че е „дълбоко притеснен“ от „алармиращите нива на бездействие“ по света по отношение на коронавируса и призова правителствата на страните по света да предприемат „агресивни действия“ за борба с вируса.

Пандемията е силно заразно инфекционно заболяване, което се разпространява едновременно в множество страни по света.

Към 11 март общият брой на заболелите от коронавирална инфекция по света възлиза на 118 000 души в 114 страни по света.

Гебрейес обаче поясни, че описването на ситуацията като пандемия не променя оценката на СЗО за заплахата от този коронавирус и не променя мерките, които СЗО взима в борба срещу вирус.

„Няколко страни демонстрираха, че вирусът може да бъде ограничен и контролиран“, коментира шефът на СЗО.

„Ние сме заедно в това и трябва да защитаваме гражданите по света. Това е напълно постижимо.“, добави той.

✓ Ръст на борсите в Европа след понижението на лихвите на Английската централна банка

Основните индекси на водещите европейски фондови борси отчетоха ръст в ранната търговия в сряда, след като Английската централна банка понижи водещата си лихва с 50 базисни пункта и представи редица мерки срещу забавянето на икономиката, причинено от епидемията от коронавирус, предаде Ройтерс

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 3,11 пункта, или 0,93%, до 338,75 пункта. Немският DAX отчете ръст от 127,75 пункта, или 1,22%, до 10 603,24. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 24,79 пункта, или 0,42%, до 5 985,02 пункта. Френският измерител CAC 40 се повиши с 59,33 пункта, или 1,28%, до 4 695,94 пункта

Членовете на Комитета за парична политика на АЦБ гласуваха за смъкване на водещата лихва от 0,75% на 0,25%. Това е първото понижение на лихвата от август 2016 г. насам. Така централната банка на Великобритания се присъедини към тези на САЩ, Китай, Канада и Австралия, които вече свиха водещите си лихви.

„Това беше начинът АЦБ да покаже на пазарите, че е подготвена“, коментира Елвин де Груут, старши пазарен икономист в Rabobank.

„Това няма да помогне по съществен начин на икономиката, но може да ограничи негативното въздействие на коронавируса и да създаде предпоставки за по-плавно възстановяване“, добавя той.

Във вторник акциите на борсите в Европа опитаха да се възстановяват, след като в понеделник отчетоха най-лошият си ден от финансовата криза през 2008 г. насам, но завършиха в червената зона след ръст на броя на заразените с COVID-19 в страните от Европейския съюз.

С Италия под карантина и под заплаха за пълно спиране на икономическата активност, правителствата и централните банки в ЕС търсят начин да защитят крехката италианска икономика от изпадане в рецесия.

Тази седмица вниманието на инвеститорите е насочено към заседанието за паричната политика на Европейската централна банка, като очакванията са за ново понижение на лихвите.

Във видеоконференция вчера вечерта президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Кристин Лагард е заявила пред лидерите от ЕС, че на срещата си в четвъртък банката ще разгледа всички инструменти за стимулиране на икономиката и най-вече онези, които предлагат „свърхевтино“ финансиране“.

Тя е подчертала, че ако ръководителите на страните от ЕС не съгласуват действията си срещу епидемията от короанвирус Европа ще стане свидетел на сценарий, който ще й напомни за финансовата криза от 2008 година.

На фона на нейните коментари европейският банков индекс SX7E се повиши с 2,75%, докато акциите на банките Santander, HSBC и BNP Paribas посъкпнаха съответно с 3,13%, 1,75% и 3,34%

Ръст на борсите в САЩ

Водещите борсови индекси на Уолстрийт записаха повишения във вторник, възстановявайки част от загубите, натрупани при тежкия срив в началото на седмицата, предаде Си Ен Би Си. Позитивните нагласи на пазарите се дължат на надеждите за приемане на нови фискални стимули от американското правителство и Федералния резерв.

Промишленият индекс Dow Jones се повиши с 1 167,14 пункта, или 4,89%, до 25 018,16 пункта, наваксвайки половината от загубите от понеделник. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 напредна с 135,67 пункта, или 4,94%, до 2 882,23 пункта, записвайки най-добрият си ден от 26 декември 2018 г. насам. Технологичният и финансовият сектор бяха най-добре представящите се в S&P 500, регистрирайки повишения от по 6%. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq отчете ръст от 393,58 пункта, или 4,95%, до 8 344,25 пункта.

Технологичните компании от групата FAANG бяха сред големите печеливши, като акциите на Facebook, Amazon, Apple, Netflix и Alphabet посъкпнаха съответно с 5,13%, 5,07%, 7,20%, 5,09% и 4,88%. Книжата на JPMorgan Chase и Home Depot се повишиха с 7,77% и 7,24%.

„Фискалният стимул е антидотът, който може да свие дистанцията между ситуацията преди коронавируса и това, което се случва сега“, коментира Брент Шут, главен инвестиционен стратег в Northwestern Mutual Wealth Management.

„Той не може да ни излекува от вируса, но може да помогне за ограничаването на икономическите последици от него. Днешната активност е знак за това, че пазарите се опитват да преценят дали стимулт ще бъде достатъчен.“, добавя Шут.

В понеделник американският президент Доналд Тръмп обеща да предприеме „сериозни мерки“ срещу коронавируса, сред които данъчни облекчения за бизнеса. Тези стимули са добавка към пакета за борба с коронавируса на стойност 8,3 млрд. долара, който Тръмп подписа миналата седмица.

„Макар че смятаме, че ще бъде изготвен пакет от фискални стимули, все още не е ясно кога това ще се случи и какъв ще бъде неговият мащаб“, коментира Ед Милс, анализатор в Raymond James

Междувременно доходността по 10-годишните американски държавни ценни книжа леко се възстанови след силния спад в понеделник, движейки се около нивото от 0,7%. Доходността по 30-годишните облигации се качи обратно над 1%.

Спад в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион се понижиха в сряда, докато вниманието на инвеститорите остава насочено към новините за очаквани фискални стимули от правителствата на страните, засегнати от коронавируса, предаде Си Ен Би Си.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете спад от 451,06 пункта, или 2,27%, до 19 4186,06 пункта

В континентален Китай Shanghai Composite се понижи с 28,24 пункта, или 0,94%, до 2 968,52 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite изтри 27,94 пункта от стойността си, или 1,48%, завършвайки сесията при ниво от 1 859,4 пункта.

Хонконгският индекс Hang Seng записа спад от 160,9 пункта, или 0,63%, до 25 231,61 пункта. Акциите на авиопревозвача Cathay Pacific посъкпнаха с 3,4%, въпреки че компанията отчете 27,9% процентов спад на печалбата през 2019 г. Управителят на авиокомпанията Патрик Хили също така заяви, че очаква значителни загуби през първата половина на 2020 г.

В Южна Корея индексът Kospi се понижи с 54,66 пункта, или 2,78%, до 1 908,27 пункта.

Австралийският измерител ASX 200 падна с 213,7 пункта, или 3,6%, до 5 725,9 пункта, поставяйки индекса в територията на мечи пазар- спад от 20% спрямо върха, предшестваш разпродажбите.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 2,10 пункта, или 0,42%, до 492,71 пункта. BGBX40 се понижи с 0,33 пункта, или 0,33%, до 99,94 пункта. BGTR30 изтри 0,76 пункта от стойността си, или 0,16%, достигайки ниво от 467,26 пункта. BGREIT напредна с 0,04 пункта, или 0,03%, до 131,54 пункта.

Земя

✓ От Благовещение се отваря приемът на проекти и за мини мандри

Подобно на кандидатите за доилна техника и фермите, които искат да правят мини мандри, могат да подават документи в периода от 25-ти март до 15-ти април. Одобрените фермери ще получават до 60 хиляди лева държавна помощ за „Инвестиции за покупка или изграждане на обекти за преработка и/или обработка на сурово мляко“, съобщиха от фонд „Земеделие“.

Утвърденият бюджет по схемата за 2020 г. от УС на ДФ „Земеделие“ е 1 452 500 лв. С този ресурс ще бъдат финансирани поетите ангажименти по сключени договори от 2019 г. в размер на близо 720 хил. лева, както и одобрените проекти от предстоящия нов прием за 2020 г. по схемата за държавна помощ. Документи ще се приемат в областните дирекции на ДФ „Земеделие“ по място на осъществяване на дейността по проекта.

По схемата се възстановяват до 50% от извършените разходи за инвестиции, като максималният размер на помощта е до 60 000 лв. Подпомагането се предоставя под формата на капиталова субсидия за покриване на част от разходите за реализация на инвестиции за изграждане на обект за преработка и/или обработка на сурово мляко с необходимото оборудване (мини мандри) или покупка на временен обект за търговия на дребно за преработка и/или обработка на сурово мляко с необходимото оборудване (преместваеми модулни обекти, които могат да се транспортират). Средствата ще се изплащат по банкова сметка на кандидата след доказване на целевото изпълнение на инвестицията.

Кандидати по схемата могат да бъдат земеделски стопани, регистрирани по реда на Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за период от най-малко 3 (три) години назад, считано от датата на кандидатстване, както и организации и групи производители, признати със заповед на министъра на земеделието, храните и горите. Става въпрос за стопани, работещи преди 25 март 2017 г.

Фермерите следва да са регистрирани и съгласно Наредба № 26 за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

Схемата е разработена по предложение на браншовите организации в сектор „Млечно животновъдство“ и се прилага за втора поредна година. Указанията и документите за кандидатстване са публикувани на интернет страницата на ДФ „Земеделие“. Целта на помощта е да се подпомогнат малки и средни фермери и организации на производителите да преработват и реализират сами продукцията си на фермерските пазари и по този начин да увеличат доходите си.

✓ Пекин налага двуседмична карантина на всички, които пристигат от чужбина

Властите в Пекин обявиха, че налагат 14-дневна карантина на всички, които пристигат в китайската столица от чужбина поради нарастващия брой “внесени” случаи на коронавирус в града, предаде АФП.

Освен хората, идващи от тежко засегнати от вируса страни, на които вече е наложена карантина, от сега нататък всеки пътник, идващ от чужбина, ще бъде поставян под наблюдение в домашни условия или на предвидено за целта място, посочи на пресконференция представителят на кметството Чжан Цян. Китайските граждани в чужбина, проявили свързани с коронавируса симптоми, трябва да бъдат лекувани на място. Зам.-директорът на пекинския Център за превенция и контрол на заболяванията Пан Синхо каза на брифинг, че живеещите в чужбина китайски граждани трябва да избягват забавяне на лечението си и да предотвратят трансграничното разпространение на заразата.

Китай съобщи за нови случаи на коронавируса - хора, пътували до страни, в които е регистриран взрив на заразата, като Иран и Италия.

В столицата на провинция Хънан - Чжънчжоу - също е установен нов “внесен” случай на вируса. Заразеният е пристигнал от италианския град Милано, минавайки през Обединените арабски емирства.

В. Банкеръ

✓ ЕК затяга правилата за износ на отпадъци

Европейската комисия предвижда нови мерки за намаляване на отпадъците, както и промени в законодателството за превоза на боклук. Планът за действие е в основата на Европейската Зелена сделка.

В официалното съобщение се казва, че Комисията ще продължи да модернизира законодателството на ЕС за отпадъците. Ще бъдат преразгледани правилата за превозите на отпадъци. Целта е да се ограничи износът на отпадъци, който причинява отрицателно въздействие върху околната среда и здравето. Предвидена е и проверка за проблемните потоци на отпадъци и операции в страните-членки.

Планът включва следните мерки:

1. Устойчивостта на продуктите да стане норма в ЕС. Комисията ще предложи закон за политиката за устойчивост на продуктите. Така ще се гарантира, че продуктите на пазара в ЕС са направени така, че да бъдат по-дълготрайни, по-лесни за повторна употреба, поправка и рециклиране, както и да бъдат използвани повече рециклирани материали, отколкото

първични суровини. Еднократната употреба ще бъде ограничена, ще бъдат взети мерки срещу ранното излизане от употреба, а унищожаването на непродадени дълготрайни стоки – забранено;

2. Права за потребителите. Те ще имат достъп до надеждна информация по въпроси като поправката и трайността на продуктите. Това ще им помогне да направят избор, устойчив по отношение на околната среда;

3. Фокусиране върху секторите, използващи най-много ресурси и където потенциалът за кръгова икономика е най-висок. ЕК ще предприеме конкретни действия в следните сфери:

- Електроника и информационни и комуникационни технологии. Инициативата за кръгова електроника ще удължи живота на продуктите и ще подобри събирането и третирането на отпадъци;
- Батерии и автомобили. Нова регулационна рамка за батериите ще подобри тяхната устойчивост и кръговия им потенциал;
- Опаковки. Нов регламент ще премахне прекаленото опаковане;
- Пластмаси. Ще бъдат въведени нови задължителни изисквания за рециклирането и ще бъде обърнато специално внимание върху микропластмасите, както и на пластмасите на биологична основа и биоразграждащите се пластмаси;
- Текстил. Нова стратегия на ЕС за текстила ще засили конкуренцията и иновациите в сектора, както и европейския пазар за вторична употреба на текстила;
- Строителство. Всеобхватна стратегия за устойчиво изградена околна среда ще насърчи принципа на кръговата икономика за сградите;
- Храна. Нова законодателна инициатива за многократна употреба ще замени опаките и приборите за еднократна употреба с продукти за многократна употреба в хранително-вкусовите услуги;

4. Гарантиране на по-малко отпадъци. Фокусът е върху пълното избягване на отпадъците и превръщането им във висококачествени вторични ресурси, облагодетелствани от функциониращ пазар за вторични суровини. Комисията ще проучи създаването на хармонизиран модел за събиране и етикетиране на отпадъците в целия Европейски съюз. Представеният днес План предвижда и редица действия за минимизиране на износа на отпадъци и за борба с нелегалния им превоз.